

Ve středu začíná postní období

TISKOVÁ ZPRÁVA, 27. února 2017

Popeleční středou, která letos připadá na 1. března 2017, začíná postní období. Křesťané se v něm připravují na Velikonoce. Více se věnují modlitbě a postí se nebo jiným způsobem vyjadřují touhu po změně života. Na přání papeže Františka budou v pátek a sobotu 24. – 25. března po 24 hodin na celém světě otevřené vybrané kostely, které nabídnou možnost ztišení, modlitby, rozhovoru s knězem nebo svátosti smíření (zpověď). Postní doba končí v podvečer na Zelený čtvrtek.

Smyslem postní doby je příprava na Velikonoce. Věřící se snaží více se přiblížit k Bohu skrze modlitbu a čtení Bible. Také se postí nebo jiným způsobem vyjadřují touhu po změně života. V postním období si křesťané zároveň připomínají křest a mohou se více věnovat chudým. Ti, kdo mají být v noci na Velikonoce pokřtěni, se intenzivněji připravují. I pro nevěřící může být toto období prostorem pro zamyšlení se nad životem a příležitostí ke konání dobrých skutků (návštěvy nemocných či osamělých příbuzných, smíření se apod.).

Při bohoslužbách na **Popeleční středu** označuje kněz věřící na čele popelem. Vyjadřuje to touhu po změně života a pokání. Při obřadu kněz říká: „*Čiňte pokání a věřte evangeliu*“, nebo: „*Pamatuj, že jsi prach a v prach se navrátíš*“. Zvyk převzatý původně ze židovství a antiky se dodnes odráží v českém rčení: „*Sypat si hlavu popelem*“. Popeleční středa je pro katolíky dnem přísného půstu.

Čas před začátkem postní doby je v lidové tradici spojen s **masopustními oslavami** (maso-půst) nebo s karnevalem. Výraz pochází z latinského *carne-levamen*, což znamená „odebrání masa“. Později se přidalo i vysvětlení *carne vale* neboli „sbohem, maso“. Dříve se totiž opravdu celé postní období nejedlo maso – od Popeleční středy až do Velikonoc.

V pátek a sobotu 24. – 25. března budou po **24 hodin na celém světě otevřeny vybrané kostely**. V nich se může zastavit kdokoli, kdo hledá ztišení, chce se pomodlit, promluvit si s knězem nebo přijmout svátost smíření (zpověď). Akci nazvanou *24 hodin pro Pána* vyhlásil papež František. „*Církev podle papeže Františka musí být především domem milosrdenství, kde může každý zakusit Boží lásku a radost z odpuštění,*“ uvedl k tomu Vatikán.

Postní doba vrcholí období, které nazýváme **Svatý týden**. Začíná na Květnou neděli (nazývaná také pašijová, jedná se o neděli týden před Velikonocemi). Od této chvíle věřící zaměřují pozornost více na Kristovo utrpení.

Na Zelený čtvrtek ráno se kněží z každé diecéze schází se svým biskupem ke mši svaté nazvané *Missa chrismatis*, při níž kněží obnovují své závazky. Také se zde svěťí oleje, které budou po celý rok používány při křtech, biřmováních i ostatních svátostech.

„Půst je od slova opustit. Chápeme ho především jako omezení v jídle a pití. Motivem tohoto konání nejsou ani zdravotní důvody ani posílení vůle člověka, i když to mohou být žádoucí, vedlejší účinky‘ postu. Půst je projevem uznání jedinečnosti vztahu k Bohu, kterým mu dávám najevo, že on je pro mě tím nedůležitějším. Je také projevem kajícího, lítosti nad hříchy: když jsem si mohl užívat na úkor Boha a bližního, chci to odčinit tím, že si naopak něco odřeknu. Půst je taková ‚modlitba tělem‘,“ vysvětluje smysl postu generální sekretář České biskupské konference Stanislav Příbyl. Půst podle něj

není jedinou formou snahy o změnu života; patří k nim také modlitba, almužna nebo i jiné způsoby: „*Mohu například věnovat druhému svou pozornost v čase, který ušetřím planým brouzdáním po zákoutích internetu.*“

Křesťané **se postili** před Velikonocemi **již ve 2. století**. Původní dva dny postu se záhy rozšířily na celý Svátý týden a již v roce 325 byl něčím samozřejmým čtyřicetidenní půst, kterým chtěli věřící napodobit Ježíše, jenž se postil na poušti právě 40 dní. Přibližná délka postní doby přetrvala dodnes.

Více informací k postní době i slavení Velikonoc najdete a po celou postní dobu budete nacházet na www.cirkev.cz.

Poznámka pro editory:

Půst – zřeknutí se některých nebo všech pokrmů. V přeneseném slova smyslu se týká i jiných věcí, které člověka vnitřně příliš spoutávají (např. půst od televize apod.). Na Popeleční středu a Velký pátek dodržují katolíci přísný půst (tj. zříkají se masa a najedí se dosyta jen jedenkrát za den). Méně přísným postním dnem je i každý pátek.

Pokání – snaha zanechat hříšného jednání a vytvářet vztah s Bohem. Tradičními prostředky pokání jsou modlitba, půst a almužna.

Popelec – popel, kterým kněz dělá věřícím kříž na čelo na Popeleční středu. Je vyroben z větviček olivy (u nás většinou vrby – tzv. „kočičky“), která se použila o rok dříve na Květnou neděli.

Změny v kostele během postní doby – během mší se většinou používá fialová barva, která vyjadřuje kajícínost. Oltáře se nezdobí květinami, neříká se velikonoční zvolání „Aleluja“. Pozornost se tak nerozptyluje vnějšími věcmi.